

COMUNICĂRI:

IOAN-CIPRIAN BURSUC

(masterand / UAIC Iași)

Aspecte ale curiozității în

Ființă și timp

Comunicarea pe care îmi propun să o susțin va reprezenta un fragment din teza de disertație, bunăoară: Aspecte ale curiozității în *Ființă și timp*. Voi avea în vedere o scurtă explicitare a legăturii dintre curiozitate și mirare, o dezvoltare a înțelesului heideggerian al curiozității, o scurtă descriere a influenței augustiniane, iar în final voi discuta de pildă locul și rolul interpretării heideggeriene în istoria conceptului de mirare.

ROBERT CINCU

(drd. / UBB Cluj)

Avatarurile postmodernismului
optzecist

LORENA COZNEAC

(drd. / UBB Cluj)

Reducția fenomenologică a lui
Husserl și tehnici de meditație din
diverse sisteme religioase

LIVIU CROITOR

(absolvent / UBB Cluj)

Virtute, Lege, Dreptate și
Transgresiune

MARIUS FLOREA

(student / UBB Cluj)

Fratele cel Mare și Porcii Lui

Este vorba despre cele două mari opere ale lui George Orwell, „Ferma Animalelor” și „1984”, care m-au făcut personal să îmi pun un milion de întrebări despre societate sau politică. Poate exista egalitate cu adevărat? Cum scăpăm de opresiunea liderilor? Oare mai este cineva liber?

Scriitorul nu doar că satirizează sau critică niște sisteme reale de conducere, el prezintă foarte bine și starea omului care trăiește într-un regim totalitar, omul redus la nimic prin contopirea cu colectivitatea, omul în lanțuri, omul care nu poate nici măcar să mai conceapă libertatea. Personajele lui Orwell sunt incapabile să scape de supraveghere chiar și în propria minte, nimic din ceea ce fac sau gândesc nu

le mai aparține. Se conturează lumi de coșmar care uneori seamănă prea mult cu propria noastră lume pe care noi o credeam liberă și asta ne face să vrem cu orice preț să luptăm pentru ca să nu fim condamnați vreodată să ducem o astfel de existență. Cele două cărți nu sunt propriu-zis de filosofie, dar ridică atât de multe probleme încât este imposibil să nu fie discutate și de către filosofi.

TIMEA JARCĂ

(studentă / UBB Cluj)

Astrofizica, un nou orizont pentru
metafizică? Întâlnirea dintre
Carl Sagan și Ion Petrovici

Acest mic studiu încearcă să lămurească nedumerirea unui ucenic în filosofie cu privire la ce este și unde se mai poate găsi metafizica. În condițiile în care cerul zeilor pare să fie tot mai puțin capabil de a satisface setea de cunoaștere a generațiilor actuale și viitoare, pare oarecum natural ca atenția să ni se îndrepte către cel al stelelor.

Am pornit de la două texte: cartea „*Pale Blue Dot*” a lui Carl Sagan și „*Introducere în metafizică*” de Ion Petrovici, pentru a verifica dacă cele două preocupări ale intelectului – astrofizica și metafizica – ar putea găsi puncte comune, dacă împreună ar putea duce cunoașterea umană câțiva pași mai aproape de Adevăr. Având în vedere că ambele subiecte sunt foarte vaste și că cele două referințe principale pe care le-am folosit sunt doar „introduceri” în aceste subiecte, obiecțiile, completările și posibilele concluzii trase sunt mult mai numeroase decât a reușit studiul de față să le cuprindă. Un lucru este cert: studiul universului este singurul ce mai oferă oamenilor același mister neobscure pe care ni-l prezintă metafizica, singura preocupare nobilă ce mai reușește să trezească în noi aceeași uimire și curaj de care dădeau dovadă metafizicienii de altădată.

MIHAI MAGA

(lect. dr. / UBB Cluj)

Problemele studentului la filosofie
în Europa Centrală (din sec. XV)

Se pare că evoluția istorică ne pune în cale noi probleme de viață, însă sunt și probleme care durează de sute de ani. Pe baza unor texte inedite din secolul al XV-lea, mai precis a unor discursuri universitare ale profesorilor de la filosofie din primele universități central-europene (Praga, Cracovia), vom vedea care erau lamentațiile și încurajările adresate de universitari acum 6 secole și vom discuta despre cât de actuale sau inactuale sunt ele. Vom avea la dispoziție o selecție din aceste texte, cu traducere.

BOGDAN MATEAS

(student / UBB Cluj)

Constantin Noica – *Mathesis*
sau bucuriile simple

Lucrarea va incorpora unele teme din „Mathesis sau bucuriile simple” axându-se în mod special pe capitolul V, *Despre Dumnezeu*, adică problema Unului, pornind de la analiza produsului " $-2ab \times 3a = -6b^2$ ". Vor fi amintite câteva concepții asupra Unului de tip Dumnezeu / Ființă în istoria filosofiei plecând de la ipoteza că tot ceea ce se vorbește, discută, spune și teoretizează, vorbește, discută, spune și teoretizează altfel despre Unul și Același.

LIANA MĂJERI

(absolventă / UBB Cluj)

Moartea sau problema finitudinii
între egoism și alteritate

PAUL MERCIER

(drd. / UBB Cluj)

Traduction et discussions à propos
d'un extrait du chapitre « Veille et
sommeil » de l'*Ontologie du secret* de
Pierre Boutang / Traducere și discuții
privind un extras din capitolul
„Veghere și somn” din *Ontologie du
secret* a lui Pierre Boutang

ANDREI MUNTEAN

(student / UBB Cluj)

Despre omnipotența divină

Studiul pe care l-am ales încearcă să răspundă la câteva întrebări fundamentale care se regăsesc atât în societatea contemporană cât și în societățile medievale și antice. Una dintre primele întrebări se referă strict la puterea divinității, de exemplu: Poate Dumnezeu să facă să nu fi fost cele care au fost făcute? De aici izvorând alte întrebări la care oamenii indiferent de pregătirea lor vor răspunde într-un mod care nu satisface cerințele întrebării. Așadar, am ales epistola *Despre omnipotența divină* scrisă de Petrus Damianus în secolul al XI-lea punând-o în paralel cu diferite argumente contemporane, încercând să răspundem la acele întrebări.

LUCIAN NICOLAE

(absolvent / UBB Cluj)

Schematism și imaginație
în *Critica rațiunii pure*

MĂDĂLINA PANTEA

(drd. / UBB Cluj)

Patru cistercieni la Paris: Jean de
Mirecourt, Godescalp de Nepomuk,

Conrad de Ebrach și Jacobus de Altavilla

În a doua jumătate a secolului al XIV-lea se naște o nouă tradiție, tradiția cisterciană. Dezvoltarea acestei tradiții se desfășoară între receptarea teologiei de la Oxford și statutul universitar de la Paris din anul 1340, iar în anul 1347, la 70 de ani de la condamnările emise de Etienne Tempier, a fost emis un nou set de condamnări. Prezentarea mea va urmări modul în care cei patru cistercieni își scriu Comentariul la Cartea Sentințelor în mediul universitar parizian.

THOR-OONA PINGARRE

(studentă / EHESS Paris)

Lieu, vision et dévotion dans les
scènes d'Annonciation flamandes au
XVème siècle

FLORIN PRUNĂ

(drd. / Univ. București)

Etica mediului și basmele române

În ce fel s-a schimbat atitudinea societății umane față de mediul înconjurător odată cu diminuarea rolului epistemologic al culturii orale? Pe lângă dezvoltarea tehnologiei din ultimele secole, lucru care a provocat într-un mod cert modificarea raportului dintre om și natură, dispariția tradiției orale a afectat și ea dintr-un unghi cultural această legătură.

Așadar în această lucrare mi-am propus să detaliez pe scurt felul în care etica mediului a fost structurată de către această schimbare de paradigmă epistemologică. Pentru a realiza acest lucru, prima secțiune a lucrării este dedicată descrierii câtorva dintre caracteristicile mitologiei românești și universale care vizează într-un mod clar relația dintre om și mediul înconjurător. A doua secțiune este dedicată perspectivei ideologice care susține faptul că raportul dintre om și mediu este unul exploziv. Partea a treia va fi dedicată concluziilor, unde caut să arat dacă această manieră explozivă de raportare asupra mediului înconjurător își găsește sau nu într-un fel sau altul originea în folclor.

NADIA SAVA

(studentă / UBB Cluj)

Individualizarea copilului în Europa Occidentală, din Evul Mediu până în Renașterea timpurie

Tema copilăriei intră în sfera cercetării istorice de foarte puțin timp (odată cu *L'enfant et la vie familiale sous l'Ancien Regime*, prima sinteză pe această temă, a lui Philippe Ariès, 1960) și declanșează o dezbatere între existența (Didier Lett) sau inexistența (Philippe Ariès) conceptului de copilărie în perioada medievală. Lucrarea de față urmărește complementaritatea celor două puncte de vedere prin analiza: contextului mentalitar, a reprezentării copilului în artă și a raportului dintre noțiunile de *public-privat*.

În ciuda diferitelor abordări asupra temei copilăriei, există un consens general: rolul copilului în familie și în societate s-a schimbat pe parcursul ultimelor patru secole. Schimbarea se leagă de apariția și răspândirea unui model familial corespunzător clasei de mijloc din societatea occidentală, bazat pe ideea familiei nucleare, condusă de tată, unde copilul și educația acestuia reprezintă rostul familiei.

DAN SISERMAN

(drd. / Univ. București)

Doctrina celor trei epoci la Gioacchino da Fiore

ATELIERE:

Atelier de caligrafie medievală (coord. Mihai Maga)

Pe baza unor reproduceri de manuscrise care acoperă toată perioada medievală, vom studia evoluția scrisului și caracteristicile acestuia. Vom încerca să imităm unele mâini de scris ca să înțelegem elementele tehnice, artistice și paleografice implicate. Vom căuta fiecare un stil potrivit să îl exersăm. Vom avea la dispoziție instrumente de scris pentru 12 persoane.

Atelier/curs de prim ajutor (Camelia Mănăilă & Timea Jarcă)

● Acordarea primului ajutor în traume ușoare și medii produse în natură ; ● ABC-ul resuscitării; ● Mituri și legende ale acordării primului ajutor

Discuție: Întrebări filosofice ale unui non filosof

Pe baza unei liste de întrebări pregătite dinainte, studenții și absolvenții de filosofie vor fi provocați dea răspunsuri despre filosofie unor persoane neinițiate în filosofie.

Discuții libere

În câteva dintre seri vom avea discuții care nu au o temă dinainte stabilită, dar care vor fi orientate înspre interesele participanților și înspre punctele de discuție apărute la conferințele din timpul zilei care necesită o dezvoltare. Vor participa toți cei prezenți.

Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca
Facultatea de Istorie și Filosofie
Departamentul de Filosofie Premodernă și Românească
Centrul de Filosofie Antică și Medievală

Seminarul de filosofie din Valea Lăpușului

Ediția a XXI-a

13–19 iulie 2016

PREZENTAREA COMUNICĂRILOR ȘI ATELIERELOR